

[Udenrigsministeren]

tvivl om, at rederier og olieselskaber vil opfatte en henvendelse fra regeringens side med dette indhold som et første skridt henimod et egentligt forbud mod at handle med olie eller transportere olie til Sydafrika, og dette er i sig selv nok til at skade dansk skibsfart og rederinæring ganske alvorligt.

Industriministeren og Rederiforeningen har, som det jo fremgår af bilag 2 i betænkningen, anført en række argumenter for, at forslaget vedtagelse vil få meget alvorlige konsekvenser for dansk skibsfart og dermed for valutaindtjening og beskæftigelse. Man må også gøre sig klart, at tilbagegangen for skibsfarten betyder tilbagegang for værftsindustrien, og som vi alle ved, fører et fald i efterspørgslen efter dansk skibstransport til et mange gange større fald i danske rederiers investeringer i nye skibe.

Til disse argumenter vil jeg gerne føje et synspunkt, som jeg ærlig talt tvivler på at udenrigsudvalgets flertal har været opmærksomt på, da man traf beslutning om at fremsætte forslaget, og dér beder jeg om at især den socialdemokratiske gruppe hører godt efter.

Jeg føler mig overbevist om, at det overvejende flertal i folketinget fortsat er enig i, som jeg sagde det før, at det internationale pres på Sydafrika bør øges og gøres mere effektivt. Dette er det overordnede mål for vores Sydafrikapolitik, og det forekommer mig, at midlerne til at nå dette mål burde stemme overens hermed, men det gør kravet til regeringen om at fastslå, at det skulle være i strid med dansk handels- og udenrigspolitik at transportere olie til Sydafrika, imidlertid ikke. En vedtagelse af forslaget vil nemlig hverken øge presset mod Sydafrika eller gøre presset mod Sydafrika mere effektivt; tværtimod vil det være helt uden reel virkning i Sydafrika, som kan få alle de skibsfartstjenester, som det ønsker, fra andre lande. Men det vil have en effekt i andre lande. Det vil have en skadelig effekt i Danmark på vores samfundsøkonomi, vores beskæftigelse og vores erhvervsliv, mens det vil have en gunstig effekt i de skibsfartsnationer, som dansk skibsfart konkurrerer med, og som selvfølgelig vil overtage den transport af olie og olieprodukter til Sydafrika, som hidtil har fundet sted på danske tankskibe, ligesom de sandsynligvis også vil overtage andre

transporter, der bliver kontraheret sammen med transporterne til Sydafrika.

Jeg vil gerne til slut nævne, at regeringens synspunkt på dette område tilsyneladende deles bl.a. af den tidligere norske socialdemokratiske udenrigsminister, Knut Frydenlund, som i en debat i det norske storting i februar i år betegnede vedtagelser af en boykot af olietransporter til Sydafrika i det ene eller det andet skibsfartsland på nationalt grundlag som et slag i luften.

Hvad hr. Frydenlund derimod gik ind for, var bestræbelser med sigte på at opnå enighed mellem en omfattende gruppe søfartsnationer om en boykot af olietransporter til Sydafrika. Det er noget, den danske regering også kunne gå ind for, for vi går ind for sanktioner mod Sydafrika, som jeg har sagt det før, enten gennem vedtagelser i FN's sikkerhedsråd eller på grundlag af bindende internationale aftaler mellem en omfattende gruppe lande.

Jeg er overrasket over, at socialdemokratiet kan gå ind for et forslag som dette, der af næstformanden i Dansk Metal forleden i pressen fik en betegnelse, som jeg synes er interessevækkende. Han betegnede det som blåøjet.

Lasse Budtz (S):

Jeg synes, udenrigsministeren burde holde op med at være overrasket over, at socialdemokratiet vedvarende på det udenrigspolitiske område repræsenterer flertallet. Det er klart, at det er udenrigsministerens ret at udtale sig efter forretningsordenen, som det netop er sket, men jeg konstaterer, at udenrigsministeren altså udtaler sig imod det flertal, som manifesterede sig ved ændringsforslagets vedtagelse.

Det er klart, at på den baggrund vil vi i særlig grad følge, hvordan udenrigsministeren ellers efterlever dette beslutningsforslag, når det om lidt er vedtaget. Det er ikke, fordi vi har særlig gode erfaringer med den slags kontrolforanstaltninger, hvilket udviklingen på nedrustningsområdet ganske klart har demonstreret nu de sidste halvandet år. Men foreløbig må vi se resultatet af de undersøgelser, som ministeren ifølge beslutningsforslaget skal sætte i gang, og vi skal vide at kontrollere, at disse undersøgelser bliver sat i